

УДК 911.3:[338.439.02:631.147]:[373.091.217:641](477.83)

JEL Q13, Q18, H57, I28, R58

DOI 10.32782/2786-765X/2025-11-28

Петровський С.В.

аспірант кафедри маркетингу,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7794-6142>

Петровська М.А.

кандидат географічних наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9427-7307>

Федяй Н.О.

кандидат економічних наук,
науковий співробітник відділу розвитку інфраструктури,
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6529-1078>

Чоловська Н.В.

президент Львівської міської громадської організації «Екотерра»;
член Правління,
Громадська спілка «Органічна ініціатива»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-2768-3943>

Шор К.В.

менеджер проєктів Міжнародної благодійної організації
«Інформаційний центр «Зелене досьє»»;
член Правління,
Громадська спілка «Органічна ініціатива»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-4253-0077>

ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ХАРЧУВАННЯ В ШКОЛАХ ЛЬВІВЩИНИ ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

Організація якісного шкільного харчування – один із пріоритетів державної політики у сфері освіти та охорони здоров'я. Львівська область має потенціал, щоб стати першим регіоном, який запровадить органічне харчування в закладах освіти на стратегічному рівні. Організувати органічне харчування у школах мають можливість 21 оператор ринку органічної продукції Львівщини станом на 2024 рік, діяльність яких вивчали у цьому дослідженні. З метою оцінки витрат і вигод впровадження органічних харчових продуктів у систему шкільного харчування застосовано модельний підхід і розглянуто чотири сценарії: 5 і 10 % продуктів, які використовуватимуть для організації харчування в школах будуть органічними і така продукція коштуватиме на 30 і 50 % дорожче, ніж традиційна. Усі чотири сценарії є економічно вигідними, що свідчить про доцільність і ефективність переходу на органічне харчування в закладах загальної середньої освіти Львівської області і стане прикладом для масштабування на інші регіони України в межах європейського інтеграційного процесу.

Ключові слова: органічне виробництво, органічна продукція, публічні закупівлі, заклади освіти, шкільне харчування, Львівська область.

Постановка проблеми. Серед пріоритетів державної політики у сфері освіти та охорони здоров'я вагоме місце займає організація якісного шкільного харчування. Зважаючи на те, що органічне харчування є не лише безпечним, але й корисним [11], дедалі більше країн інтегрують органічні продукти у системи публічного харчування, зокрема у школах. В Україні такий підхід поки не має системного характеру. Тому Львівська область,

маючи високий потенціал розвитку органічного виробництва [1; 3], наслідуючи французьку модель співпраці між органами влади, фермерами та закладами освіти, може стати першим регіоном, який запровадить органічне харчування в школах на стратегічному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що питання розвитку органічного виробництва набувають з кожним роком все

більшої актуальності. Вагомий внесок у вирішення цих проблем зробили В. Артиш [2], В. Грановська [4], Т. Єрошина [6], Є. Милованов [8], О. Сенишин [15] та інші. Для закладів освіти, охорони здоров'я та соціальних установ у ЄС важливе значення відіграють публічні закупівлі. Новатором із впровадження органічного харчування в публічних закупівлях є Данія, яка 2011 року поставила собі за мету довести частку органічних продуктів у громадських кухнях (школи, садки, лікарні) до 60 %. У березні 2021 року Європейська Комісія ухвалила План дій з розвитку органічного виробництва (Organic Action Plan). Це напряму поєднало цілі «Від ферми до виделки» (Farm to Fork) та Стратегії біорозмаїття ЄС із практичними інструментами закупівель. Шкільна схема ЄС є окремим елементом політики підтримки здорового харчування, яка фінансує розподіл фруктів, овочів та молока в школах. Хоча програма не містить прямої обов'язкової норми щодо органічних продуктів, на рівні ЄС у 2022/2023 навчальному році їхня частка становила 2,7 % – для фруктів та овочів і 5,4 % – для молока. Ці дані показують, що органічні продукти вже інтегровані у шкільне харчування [16].

27 жовтня 2023 року Кабінет Міністрів України затвердив Стратегію реформування системи шкільного харчування на 2023–2027 роки [14], а 1 травня 2024 року розпорядженням голови Львівської обласної військової адміністрації М. Козицького № 407/0/5-24ВА – Програму реформування шкільного харчування у Львівській області на 2024–2027 роки, якою передбачено забезпечення різноманітного, збалансованого

і якісного харчування здобувачів освіти [13]. Наприкінці березня 2025 року українська делегація у складі представників від ГС «Органічна ініціатива», департаменту агропромислового розвитку, департаменту освіти і науки Львівської ОДА, МБО «Інформаційний центр «Зелене досє» та ЛМГО «Екотерра» відвідала регіон Нової Аквітанії (Франція) в межах проєкту «Покращення доступу до місцевих харчових продуктів» [10]. Основна мета поїздки – ознайомлення з передовими практиками впровадження органічної продукції в систему громадського харчування, зокрема у заклади освіти.

Метою дослідження є оцінити потенціал Львівської області для впровадження органічних продуктів у систему шкільного харчування та обґрунтувати соціальні, економічні та екологічні вигоди цієї ініціативи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Станом на 31.12.2023 р. загальна площа сільськогосподарських земель (органічних і перехідного періоду), сертифікованих за стандартами ЄС і NOP у Львівській області дорівнювала 949 га, у тім числі сільськогосподарські землі з органічним статусом займали 647 га (рис. 1).

На сільськогосподарські землі Львівщини з органічним статусом припадало 0,2 % таких загальноукраїнських земель і 4,4 % сільськогосподарських органічних операторів України [7]. За інформацією операторів органічного ринку Львівщини 2023 року зібрано понад 23 600 тонн ягідної органічної продукції, у тім числі продукцію дикоросів, та понад 900 тонн органічних зернових та олійних культур. Частину зібраної продукції

Рис. 1. Динаміка сільськогосподарських земель Львівщини з органічним статусом, га

Джерело: складено за [7]

реалізували у свіжому вигляді, частину переробили і реалізували у вигляді соків, джемів, варення, сушки [12]. На ринку органічної продукції Львівської області 2024 року працювали 21 оператор карта. На території Львівщини згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД) функціонувало дев'ять її видів, об'єднаних у два напрями:

– розвиток органічного сільського господарства (01.11: ФГ «Біо Культури», ТзОВ «Еко Вам Агро», ТОВ «Рененутет Агро», ФГ Костів Р. П., ТОВ «СІДОМ»; 01.24: ТзОВ «Органік-Захід-Груп»; 01.25: ТзОВ «Джі Пі Агро», ТОВ «Земля Органік», ТОВ «ЛЕОФУРДС ПАРТНЕРС», Виробничий кооператив «Як Бджола», ТОВ «Органічний сад»; 01.30: ТОВ «Перший органічний розсадник»; 01.50: ФГ «Газда»), де працює 13 підприємств із 241 зайнятим у ньому з доходом 1 348 169 282,0 грн і прибутком – 155 157 886,0 грн;

– виробництво харчових продуктів (10.39: ТОВ «Галфрост», ТзОВ «КАМ'ЯНКА-БУЗЬКИЙ ЗАВОД ПРОДОВОЛЬЧИХ ТОВАРИВ», ТзОВ «Ярофрут», ТзОВ «Карпати-Еко», ТзОВ «Вест Бері»; 10.51: ТзОВ «Ламар Груп», 10.72: ТОВ «Бейкер-Україна», 10.89: ТОВ «Медовий альянс»), де задіяно 8 підприємств з 474 робітниками з доходом 2 497 527 300,0 грн і прибутком – 51 668 600,0 грн (рис. 2).

В цілому на вище згаданих підприємствах працювали 715 осіб з доходом 3 845 696 582,0 грн і прибутком – 206 826 486,0 грн, які мали можливість організувати органічне харчування у шкільних і дошкільних закладах освіти. Серед адміністративних районів Львівської області найбільшою кількістю операторів

органічного виробництва вирізняється Львівський район, їх тут 11. По два оператори працює в Золочівському, Стрийському, Шептицькому і Яворівському районах і по одному оператору – в Дрогобицькому і Самбірському районах. Варто зауважити, що статистичні дані щодо органічного виробництва в розрізі областей України є обмеженими. Саме тому, на основі доступних статистичних даних за 2023–2024 рр., проведено оцінку ролі підприємств, які займаються органічним виробництвом, у загальній структурі економіки Львівської області за наступними показниками: кількість підприємств, зайнятість, фонд оплати праці та валова додана вартість (ВДВ) (табл. 1).

Як видно з табл. 1, органічне виробництво Львівщини хоча й займає порівняно невелику частку у загальній кількості підприємств області (лише 1,1 %), забезпечує значно вищу частку у визначених економічних показниках. Зокрема, підприємства органічного сектора формують у Львівській області 2,1 % загальної зайнятості; 1,7 % загального фонду оплати праці та 0,9 % ВДВ. Це свідчить про його високу продуктивність і соціально-економічну ефективність, адже його внесок в економіку Львівської області є непропорційно вищим порівняно з нинішніми масштабами виробництва. Водночас у переробній промисловості, а саме у сфері виробництва харчових продуктів, органічний сегмент характеризується нижчою капіталізацією та меншою доданою вартістю продукції. Це свідчить про те, що значна частина органічної продукції обмежується первинною переробкою без подальших стадій, які могли б

● ТзОВ Ярофрут	● ТзОВ "Карпати-Еко"
● ФГ "Газда"	● ТзОВ "Бейкер Україна"
● Виробничий кооператив "Як Бджола"	● ТОВ "Перший органічний розсадник"
● ТзОВ "Ламар Груп"	● ФГ "Біо Культури"
● ТзОВ "Вест Бері"	● ТОВ "Медовий Альянс"
● ТзОВ "Еко Вам Агро"	● ТОВ "Рененутет Агро"
● ТОВ "ЛЕОФУДС ПАРТНЕРС"	● ТОВ "СІДОМ"
● ФГ Костів Р. П.	● ТОВ Земля Органік
● ТзОВ "Джі Пі Агро"	● ТОВ "Галфрост"
● ТзОВ "Органік-Захід-Груп"	● ТОВ "КБЗПТ"
● ТОВ "Органічний сад"	

Рис. 2. Оператори органічної продукції Львівської області станом на 2024 рік

Джерело: складено Петровським С. В. за [9, 17]

Таблиця 1

**Частка органічного виробництва у загальному виробництві
Львівської області (за окремими економічними показниками), %**

КВЕД	ВДВ, 2024 рік	Кількість підприємств	Зайняті	Зарплатний фонд
01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,2	0,5	0,2	0,2
01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів	1,8	3,3	5,6	7,5
01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників	20,5	8,1	15,5	15,2
01.30 Відтворення рослин	нд	9,1	нд	нд
01.50 Змішане сільське господарство; допоміжна діяльність у рослинництві	0,1	1,6	0,3	0,3
Всього по СГ	0,6	0,9	1,0	0,7
10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	77,0	25,0	114,7	132,6
10.72 Виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок тривалого зберігання; Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	14,6	4,3	13,4	16,5
10.89 Виробництво інших харчових продуктів; н. в. і. у.	1,6	6,7	0,5	0,3
Всього у харчовій промисловості	1,0	2,0	2,6	2,2
Всього	0,9	1,1	2,1	1,7

Джерело: розраховано за [9, 17]

істотно підвищити прибутковість (наприклад, фасування, брендування, організація дистрибуції тощо) і посилити інтеграцію у вартісні ланцюги виробництва.

Високу концентрацію органічного виробництва демонструють окремі підгалузі, такі як вирощування ягід, горіхів, інших плодових культур (код 01.25): органічні підприємства формують 20,5 % ВДВ і забезпечують 15,5 % зайнятості. Така концентрація свідчить про високий ступінь спеціалізації органічного виробництва саме у плодоовочевій галузі, зокрема в ягідництві. Виробництво консервованих фруктів і овочів (код 10.39): у 2024 р. частка органічного виробництва у ВДВ цієї підгалузі становила близько 77 %. Це означає, що органічні підприємства фактично домінують у цій сфері, визначаючи її економічну динаміку. Такий результат свідчить про достатній потенціал органічного сектора, оскільки навіть за відносно невеликих поточних обсягів виробництва його економічний вплив на регіон є суттєвим.

У 2023–2024 навчальному році бюджет Львівської області на харчування становив 510,2 млн. грн. При 100 % переході на органічні продукти харчування і їхньому здорожчанні на 30 % витрати становитимуть 663,3 млн грн, а при здорожчанні на 50 % – 765,3 млн грн. Відповідно, додаткові витрати складатимуть 153,1 і 255,1 млн грн. З метою оцінки витрат і вигод впровадження органічних харчових продуктів у систему шкільного

харчування Львівської області ми [5] застосували модельний підхід і розглянули чотири сценарії: 5 і 10 % продуктів, які використовуватимуть для організації харчування в школах будуть органічними і така продукція коштуватиме на 30 і 50 % дорожче від традиційної (табл. 2). При цьому застосовано чинну ставку податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), яка становить 18 %. Середня вартість харчування одного учня у школах Львівської області станом на 2024 р. сягає 47,5 грн на день. Цільовою групою учнів, які підлягають харчуванню за рахунок бюджетних коштів, визначено 61 366 осіб (учні 1–4 класів та пільгові категорії 5–11 класів). Орієнтовна кількість навчальних днів впродовж 2024–2025 років – 175.

Частковий перехід шкіл Львівської області на органічні продукти харчування призведе до більшого попиту на органічну продукцію, а відтак – зростання зайнятості у локальних підприємствах. Додаткове замовлення обсягом 7,7–25,5 млн грн забезпечить створення 20–70 нових робочих місць із середньою заробітною платою 14,2 тис. грн (відповідно до середнього рівня оплати праці у харчовій промисловості Львівської області). Це сприятиме зростанню зайнятості у сфері виробництва органічних харчових продуктів, представлених у регіоні, на 2,0–6,5 % залежно від сценарію. Якщо продукція купується у місцевих органічних виробників, близько 50–70 % ціни залишається в межах області у вигляді прибутку підприємств; заробітної

плати працівників; податкових надходжень; закупівель сировини й послуг у локальних постачальників, що знижує витік капіталу та стимулює внутрішню економічну активність. Це означає, що 5,4–17,9 млн грн з додаткових 7,7–25,5 млн грн фактично залишаються в області. Тому чисті витрати від переходу на органічне харчування в системі шкільного харчування Львівської області значно менші, ніж наведені в табл. 2, оскільки тут врахована частина витрат, яка залишається в області (як прямий економічний ефект). Окрім прямого, мають місце і непрямі (мультиплікаційні) ефекти від впровадження органічного харчування у шкільних їдальнях Львівської області. Серед них:

- попит на органічну продукцію генерується в межах області (освітні заклади);
- замовлення скеровують до локальних виробників – сільське господарство, переробка, логістика;
- заробітна плата, прибутки підприємств і податкові надходження, зокрема, ПДФО залишаються в регіоні;
- підвищується платоспроможний попит місцевого населення;

• відбувається розширення локальних ланцюгів доданої вартості, у тім числі постачання, упакування, сервіс.

Кожна одна грн витрачена на локального органічного виробника, може створити 1,8–2,3 грн економічної активності в регіоні (за рахунок зарплат, споживчих витрат працівників, податків) (табл. 3).

Отож мультиплікаційні ефекти зростають пропорційно як до обсягу органічної продукції, так і до її вартості, що свідчить про високу чутливість економіки регіону до розвитку органічного сегмента. Обидві галузі – органічне сільське господарство та харчове виробництво – мають високі мультиплікатори (1,8–2,3), що свідчить про їхню здатність генерувати ланцюгові економічні ефекти (робочі місця, закупівлі, податки тощо).

Проведений розрахунок показує високий сукупний економічний ефект від переходу на органічне харчування у шкільних їдальнях Львівської області (табл. 4).

Усі чотири сценарії є економічно вигідними. Навіть при частковому впровадженні (5 % органічної продукції) Львівщина отримує позитивний економічний ефект, тоді як

Таблиця 2

Сценарії при частковому переході на органічні продукти харчування

Зростання витрат бюджету при переході на органічні продукти харчування у школах, %	30		50	
Частка органічних продуктів, які використовують для організації харчування в школах, %	5	10	5	10
Зростання витрат бюджету при переході на органічні продукти харчування у школах, млн грн	7,7	15,3	12,8	25,5
Зростання зайнятості у разі переходу шкільного харчування на органічні продукти, робочих місць	21,2	42,5	35,4	70,8
Обсяги заробітної плати нової кількості зайнятих за рік, тис грн	3 626,5	7 253,0	6 046,6	12 093,1
Збільшення обсягів повернення коштів у зведений бюджет Львівської області через ПДФО, тис. грн	652,8	1 305,5	1 088,4	2 176,8
70 % від витрат, які фактично залишаються в області, млн грн	5,4	10,7	8,9	17,9
Чисті витрати, млн грн	–1,64	–3,28	–2,74	–5,48

Джерело: розраховано за [9, 17]

Таблиця 3

Результати розрахунків непрямих (мультиплікаційних) ефектів від переходу на органічне харчування у шкільних їдальнях Львівщини

ВЕД	Сценарії	Приріст ВДВ, млн грн	Мультиплікатор	Мультиплікаційний ефект, млн грн
Органічне сільське господарство	30–5	3,2	1,8	1,3
	30–10	6,5		2,3
	50–5	5,4		2,0
	50–10	10,8		4,0
Органічне виробництво харчових продуктів	30–5	2,4	2,3	5,5
	30–10	4,8		11,0
	50–5	4,0		9,2
	50–10	8,0		18,4

Джерело: розраховано за [9, 17]

Таблиця 4

Результати оцінки витрат і вигод, млн грн

Сценарії	Витрати	Сукупні (прямі і непрямі) вигоди	Чистий ефект (4=3–2)
1	2	3	4
30–5	7,7	12,8	5,1
30–10	15,3	25,4	10,1
50–5	12,8	21,2	8,4
50–10	25,5	42,4	16,9

Джерело: розраховано за [9, 17]

масштабні сценарії (10 % органіки при здорощанні на 50 %) забезпечують максимальну економічну віддачу. Це свідчить про доцільність і ефективність переходу на органічне харчування як з соціальної, так і з економічної точок зору.

Висновки. Зростання частки органічної продукції в системі харчування закладів загальної середньої освіти – це економічно виправдана, соціально справедлива та стратегічно важлива ініціатива, оскільки зміцнює національну та регіональну економіку; створює нові робочі місця для фермерів, технологів, логістів, кухарів та інших фахівців; сприяє зростанню фонду оплати праці, підвищує якість харчування дітей; зменшує

залежність від імпортованих продуктів; збільшує внутрішній споживчий попит на органічні продукти та надходження до бюджету за рахунок податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Зважаючи на те, що 70 % аграрних виробників області – це малі фермерські господарства, то забезпечення стабільного та гарантованого збуту продукції через систему шкільного харчування сприятиме підтримці малого та середнього бізнесу, знизить підприємницькі ризики, стимулюватиме інвестиції в модернізацію виробництва, підвищення якості продукції та розвиток територіальних громад. Але найважливіше – це інвестиція у здоров'я дітей, що не піддається простій економічній оцінці.

Бібліографічний список

- Актуальні тренди розвитку галузевого маркетингу в Україні : монографія; кол. авторів; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Є. Й. Майовця. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 460 с.
- Артиш В., Артиш Н. Стан сучасного розвитку та виробництва органічної продукції в світі. *Науковий збірник "InterConf"*. 2022. № 127. С. 8–13. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/1377>
- Городняк І., Петровський С. Аналіз ринку органічної продукції в Україні. *Економічний простір*. 2023. № 184. С. 31–35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-5>
- Грановська В. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. *Економіка АПК*. 2017. № 4. С. 31–40.
- Дейнека О., Петровський С., Федяй Н., Чоловська Н., Шор К. Впровадження органічних харчових продуктів у шкільному харчуванні України на прикладі Львівської області: аналітичне дослідження. Львів, 2025. 47 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1HD_kDPCoXDZ4_IJbQ7cSJNWRaWh5OMSH/view
- Єрошина Т. В. Екологічно чиста продукція АПК: суть поняття, суспільно-географічні підходи до дослідження. *Український географічний журнал*. 2012. № 2. С. 33–37.
- Інфографіка. OrganicInfo. URL: <https://organicinfo.ua/infographics/>
- Милованов Є. В. Правові засади регулювання органічного виробництва в країнах ЄС. *Економіка АПК*. 2018. № 5. С. 117–123.
- Органік Стандарт. URL: <https://organicstandard.ua/>
- Органічні продукти в шкільних їдальнях: делегація зі Львівщини переймає досвід Франції. URL: <https://loda.gov.ua/news/132396>
- Петровська М. А., Петровський С. В. Сертифікація – невід'ємна складова ринку органічної продукції в Україні. *Екологічні науки: науково-практичний журнал*. 2024. № 2 (53). С. 266–271. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2024.eco.2-53.36>
- Петровський С. В. Стан і перспективи розвитку ринку органічної продукції у Львівській області. *Via Economica*. 2025. № 8. С. 93–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2025-8-14>
- Про затвердження Програми реформування системи шкільного харчування у Львівській області на 2024–2027 роки. URL: <https://loda.gov.ua/documents/104521>
- Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023–2024 роках: розпорядження КМУ від 27 жовтня 2023 р. № 990-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990-2023-%D1%80#Text>

15. Сенишин О. С. Органічний потенціал України у системі органічного виробництва європейських країн. *Економічний простір*. 2021. № 171. С. 22–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-4>.
16. Цибульська С. Органічна їжа в лікарнях і садочках: як працює проєкт із включенням місцевих продуктів у громадське харчування. URL: <https://surl.li/upcwzm>
17. Opendatabot. URL: <https://opendatabot.ua>

References

1. Aktualni trendy rozvytku haluzevoho marketynhu v Ukraini [Current trends in the development of industry marketing in Ukraine]: monohrafiia; kol. avtoriv; za nauk. red. d-ra ekon. nauk, prof. Ye. Y. Maiovtsia. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2025. 460 p. (in Ukrainian)
2. Artysh V., Artysh N. (2022). Stan suchasnoho rozvytku ta vyrobnytstva orhanichnoi produktsii v sviti [The current state of development and production of organic products worldwide]. *Naukovyi zbirnyk "InterConf"*, vol. 127, pp. 8–13.
3. Horodniak I., Petrovskyi S. (2023). Analiz rynku orhanichnoi produktsii v Ukraini [Analysis of the organic products market in Ukraine]. *Ekonomichnyi prostir*, vol. 184, pp. 31–35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/184-5>
4. Hranovska V. (2017). Perspektyvy rozvytku rynku orhanichnoi produktsii v Ukraini [Prospects for the development of the organic products market in Ukraine]. *Ekonomika APK*, vol. 4, pp. 31–40.
5. Deineka O., Petrovskyi S., Fediai N., Cholovska N., Shor K. (2025). Vprovadzhennia orhanichnykh kharchovykh produktiv u shkilnomu kharchuvanni Ukrainy na prykladi Lvivskoi oblasti [Introduction of organic food products into school meals in Ukraine: the case of Lviv region]: analitychne doslidzhennia. Lviv, 47 p. Available at: https://drive.google.com/file/d/1HD_kDPCoXDZ4_IJbQ7cSJNWRaWh5OMSH/view
6. Ieroshyina T. V. (2012). Ekologichno chysta produktsiia APK: sut poniattia, suspilno-heohrafichni pidkhody do doslidzhennia [Environmentally friendly agricultural products: the essence of the concept, socio-geographical approaches to research]. *Ukrainskyi heohrafichnyi zhurnal.*, vol. 2, pp. 33–37.
7. Infografika [Infographics]. OrganicInfo. Available at: <https://organicinfo.ua/infographics/>
8. Mylovanov Ye. V. (2018). Pravovi zasady rehuliuвання orhanichnoho vyrobnytstva v krainakh YeS [Legal framework for regulating organic production in EU countries]. *Ekonomika APK*, vol. 5, pp. 117–123.
9. Orhanik Standart [Organic Standard]. Available at: <https://organicstandard.ua/>
10. Orhanichni produkty v shkilnykh yidalniakh: delehatsiia zi Lvivshchyny pereimaie dosvid Frantsii [Organic products in school canteens: a delegation from Lviv region learns from France's experience]. Available at: <https://loda.gov.ua/news/132396>
11. Petrovska M. A., Petrovskyi S. V. (2024). Sertyfikatsiia – nevidiemna skladova rynku orhanichnoi produktsii v Ukraini [Certification – an integral part of the organic market in Ukraine]. *Ekologichni nauky: nauково-praktychnyi zhurnal*, vol. 2 (53), pp. 266–271. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2024.eco.2-53.36>
12. Petrovskyi S. V. (2025). Stan i perspektyvy rozvytku rynku orhanichnoi produktsii u Lvivskii oblasti [The state and prospects of the organic products market in the Lviv region]. *Via Economica*, vol. 8, pp. 93–99. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8559/2025-8-14>
13. Pro zatverdzhennia Prohramy reformuvannia systemy shkilnoho kharchuvannia u Lvivskii oblasti na 2024–2027 roky [On approval of the Programme for reforming the school nutrition system in Lviv Region for 2024–2027]. Available at: <https://loda.gov.ua/documents/104521>
14. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia systemy shkilnoho kharchuvannia na period do 2027 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu zakhodiv z yii realizatsii u 2023–2024 rokakh [On approving the Strategy for reforming the school nutrition system for the period up to 2027 and approving the operational plan of measures for its implementation in 2023–2024]: rozporiadzhennia KМУ vid 27 zhovtnia 2023 r., vol. 990-r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990-2023-%D1%80#Text>
15. Senyshyn O. S. (2021). Orhanichniy potentsial Ukrainy u systemi orhanichnoho vyrobnytstva yevropeiskykh krain [Ukraine's organic potential in the organic production system of European countries]. *Ekonomichnyi prostir*, vol. 171, pp. 22–31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/171-4/>
16. Tsybulska S. Orhanichna yizha v likarniakh i sadochkakh: yak pratsiuie proiekt iz vkluchenniam mistsevykh produktiv u hromadske kharchuvannia [Organic food in hospitals and nurseries: how the project to include local products in public catering works]. Available at: <https://surl.li/upcwzm>
17. Opendatabot. URL: <https://opendatabot.ua>

Sviatoslav Petrovskyi

Postgraduate Student of the Department of Marketing,
Ivan Franko National University of Lviv
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7794-6142>

Myroslava Petrovska

PhD in Geographics, Associate Professor,
Ivan Franko National University of Lviv
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9427-7307>

Natalia Fediai

PhD in Economics, Researcher of Department
of the Development of Infrastructure,
State Organization “Institute of the Economy and Forecasting
of the National Academy of Sciences of Ukraine”
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6529-1078>

Nataliya Cholovska

President of the Lviv City Public Organisation Ecoterra;
Board Member,
Organic Initiative Public Association
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-2768-3943>

Kateryna Shor

Project Manager at the International Charitable Organisation
“Information Center “Green Dossier”;
Board Member,
Organic Initiative Public Association
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-4253-0077>

INTRODUCING ORGANIC FOOD IN SCHOOLS IN THE LVIV REGION AS A MARKETING TOOL FOR THE DEVELOPMENT OF ORGANIC PRODUCTION IN UKRAINE

Objective. Among the priorities of state policy in the field of education and health care, the organisation of high-quality school meals occupies an important place. Given that organic products are not only safe but also beneficial to health, more and more countries are integrating them into public catering systems, particularly in schools. In Ukraine, this approach is not yet systematic. The Lviv region, which has high potential for the development of organic production, could become the first region to introduce organic food in schools at a strategic level, following the French model of cooperation between authorities, farmers and educational institutions. **Methods.** A modelling approach was used to assess the costs and benefits of introducing organic food into school lunches in the Lviv region. It is based on a combination of quantitative indicators of the activities of organic operators in the region with analytical generalisations and expert assumptions. As part of the study, an economic model was developed for introducing 5 % or 10 % organic products into school lunches, taking into account: the higher cost of organic products (by 30–50 %); the average cost of daily meals for one student (47,5 UAH); income from personal income tax (PIT); the creation of added value in agricultural production and processing; the multiplier effect of growth in local production and employment. **Results.** As of 2024, 21 organic market operators in Lviv region had the opportunity to organize organic food in schools in two areas: the development of organic agriculture and food production. These enterprises account for 2.1% of total employment, 1.7% of the total wage fund, and 0.9% of GDP, which indicates the high productivity and socio-economic efficiency of organic production in the Lviv region. **Scientific novelty.** Even with partial implementation (5 %) of organic products in school lunches, Lviv region will receive a positive economic effect, stimulating employment, promoting sustainable development of rural areas and improving the quality of nutrition for children; and large-scale scenarios (10 % organic with a 50 % increase in price) will ensure maximum economic return. **Practical significance.** All four scenarios of the study are economically viable, which proves the feasibility and effectiveness of switching to organic food in general secondary education institutions in the Lviv region and will serve as an example for scaling up to other regions of Ukraine within the framework of the European integration process.

Keywords: organic production, organic products, public procurement, educational institutions, school meals, Lviv region.

Стаття надійшла: 19.09.2025

Стаття прийнята: 02.10.2025

Стаття опублікована: 31.10.2025